

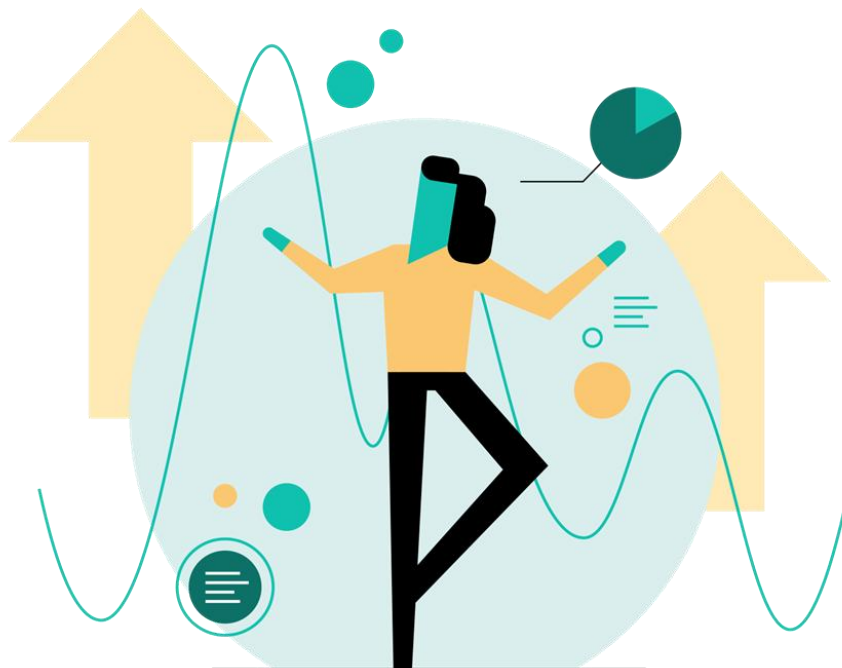

Arbeidstilsynet

Innsikt nr. 5 2025

Bruk av bedriftshelsetjeneste og
etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket

INNSIKT NR. 5 2025

Innhold

Sammendrag.....	2
Bruk av bedriftshelsetjeneste og etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket	3
Krav til bedriftshelsetjeneste.....	3
To analyser av Arbeidstilsynets funn fra tilsyn	4
Analyse 1: BHT-tilknytningsplikt.....	4
Analyse 2: Bruk av BHT i tråd med regelverket	7
Etterlevelse av BHT-kravene og etterlevelse av andre deler av arbeidsmiljøregelverket henger positivt sammen.....	11

Sammendrag

I denne artikkelen analyserer vi Arbeidstilsynets funn fra tilsyn med virksomheter som er pliktige til å ha bedriftshelsetjeneste (BHT). Med analysene ønsket vi å undersøke nærmere hypotesen om at BHT setter virksomheter bedre i stand til å jobbe forebyggende og systematisk med arbeidsmiljøarbeid, og på den måten hjelper virksomheter med å få et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Vi ser en positiv statistisk signifikant sammenheng mellom virksomheters etterlevelse av regelverket knyttet til BHT og etterlevelse av andre deler av arbeidsmiljøregelverket. Med andre ord, ser vi i våre tilsyn at etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket er bedre hos virksomheter som også etterlever kravene knyttet til BHT.

Den første analysen viser en positiv statistisk signifikant sammenheng mellom etterlevelse av **plikten til å knytte seg til en godkjent BHT** og etterlevelse av andre arbeidsmiljøforhold som ikke handler om BHT.

Den andre analysen viser en positiv signifikant sammenheng mellom etterlevelse knyttet til **bruken av BHT i henhold til regelverket** og etterlevelse av andre arbeidsmiljøforhold som ikke handler om BHT.

En viktig begrensning med analysene er at de ikke har undersøkt årsakssammenhengen mellom etterlevelse av BHT-kravene og etterlevelse av andre deler av arbeidsmiljøregelverket. Med våre data har vi altså ikke muligheten til å teste hypotesen om BHTs effekt på hverken virksomheters etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket, eller virksomheters arbeidsmiljø, direkte. Det som Arbeidstilsynets data fra tilsyn kan si noe om, er om det finnes en positiv sammenheng mellom virksomheters etterlevelse av regelverket knyttet til BHT og deres etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket ellers.

Et annet viktig forbehold er at det kan være én eller flere utelatte, bakenforliggende variabler – for eksempel at en virksomhet har et arbeidsmiljøutvalg – som gir bedre etterlevelse både på BHT-pliktene og andre deler av arbeidsmiljøregelverket samtidig og uavhengig av hverandre. Det er dermed kun med forbehold at vi kan si at resultatene likevel underbygger hypotesen om at BHT setter virksomheter bedre i stand til å jobbe forebyggende og systematisk med arbeidsmiljøarbeid, og på den måten hjelper virksomheter med å få et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Den sistnevnte hypotesen om at forebyggende og systematisk arbeidsmiljøarbeid fører til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø er utgangspunktet for arbeidsmiljøregelverket.

Bruk av bedriftshelsetjeneste og etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket

Bedriftshelsetjeneste skal bistå virksomhetene med forebyggende og systematisk arbeidsmiljøarbeid med formål om å forebygge arbeidsrelaterte fysiske og psykiske skadevirkninger. Bedriftshelsetjeneste er et sentralt virkemiddel i det forebyggende arbeidsmiljøarbeidet når virksomhetene bruker bedriftshelsetjenesten i tråd med arbeidsmiljøregelverket.

I denne artikkelen ser vi nærmere på to analyser av Arbeidstilsynets funn fra tilsyn med virksomheter som er pliktige til å ha bedriftshelsetjeneste. I disse analysene finner vi en positiv statistisk signifikant sammenheng mellom virksomheters etterlevelse av regelverket knyttet til BHT og etterlevelse av andre deler av arbeidsmiljøregelverket. Med andre ord, ser vi i våre tilsyn at etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket er bedre hos virksomheter som også etterlever BHT-kravene.

Av Lauren Celeste Burger, Seksjon for analyse

Krav til bedriftshelsetjeneste

En virksomhet skal ha bedriftshelsetjeneste, heretter BHT, når virksomheten tilhører en av bransjene listet i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-1, ofte kalt «bransjeforskriften», eller når risikoforholdene i virksomheten tilsier det. Virksomheter i de forhåndsdefinerte bransjene må knytte seg til godkjent BHT uavhengig av egen risikovurdering. Arbeidsmiljøet i virksomheter skal være «fullt forsvarlig», etter arbeidsmiljøloven § 4-1. Imidlertid vil det i mange bransjer og virksomheter være umulig å eliminere all risiko. Målet er at risikoen for skader på arbeidstakernes liv og helse skal holdes så lav som mulig.

Krav om BHT bygger dermed på en hypotese om at bruk av en godkjent BHT i tråd med regelverket bidrar til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheter som er BHT-pliktige. Tanken er at den spesialtilpassede rådgivningen fra BHT setter disse virksomhetene bedre i stand til å jobbe forebyggende og systematisk med arbeidsmiljøforhold, noe som skal resultere i et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Den sistnevnte hypotesen om at forebyggende og systematisk arbeidsmiljøforhold fører til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø er utgangspunktet for arbeidsmiljøregelverket.

Våre analyser har ikke undersøkt årsakssammenhengen mellom etterlevelse av BHT-kravene og etterlevelse av andre deler av arbeidsmiljøregelverket. Med våre data har vi altså ikke muligheten til å teste hypotesen om BHTs effekt på hverken virksomheters etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket, eller virksomheters arbeidsmiljø, direkte. Det som Arbeidstilsynets data fra tilsyn kan si noe om, er om det finnes en positiv

sammenheng mellom virksomheters etterlevelse av regelverket knyttet til BHT og deres etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket ellers.

To analyser av Arbeidstilsynets funn fra tilsyn

Vi har gjennomført to analyser av data om funn fra tilsyn for å undersøke om det er en positiv sammenheng mellom virksomheters etterlevelse av regelverket knyttet til BHT og deres etterlevelse av andre deler av arbeidsmiljøregelverket.

Analyse 1: BHT-tilknytningsplikt

Virksomheters plikt til å knytte seg til en godkjent bedriftshelsetjeneste er hjemlet i Forskrift om organisering ledelse og medvirkning, § 13-1 første ledd. Når vi finner i tilsyn at en BHT-pliktig virksomhet ikke etterlever denne plikten, registrerer vi brudd på dette forholdet. Når vi derimot finner tilfredsstillende etterlevelse av kravet om BHT-tilknytning, blir det ikke registrert brudd på forholdet. Forholdet omtales som «BHT-tilknytningsplikt».

Datagrunnlaget

I analysen har vi sett på alle gjennomførte tilsyn som fant sted i perioden 1.1.2014 til og med 31.12.2024, hvor vi har kontrollert om en BHT-pliktig virksomhet etterlevde BHT-tilknytningsplikten. Vi gjennomførte totalt 45 934 slike tilsyn i denne perioden, hvorav 75,3 prosent hadde tilfredsstillende etterlevelse av kravet om BHT-tilknytning, mens 24,7 prosent ble registrert med brudd på dette forholdet. Det blir med andre ord to ulike grupper tilsyn som skal sammenlignes i denne analysen – gruppen uten brudd på BHT-tilknytningsplikt, og gruppen med brudd på BHT-tilknytningsplikt.

Tabell 1: Antall tilsyn hvor forholdet BHT-tilknytningsplikt er kontrollert i perioden 2014-2024, fordelt på om det var funnet brudd eller ikke på dette forholdet.

BHT-tilknytningsplikt	Antall tilsyn	Prosent
Ikke brudd	34 581	75,3
Brudd	11 353	24,7
Total	45 934	100,0

Resultater

Andel brudd registrert i tilsyn

Vi har først undersøkt om brudd på BHT-tilknytningsplikten har en statistisk signifikant sammenheng med den totale brudd-prosenten for alle kontrollerte arbeidsmiljøforhold i tilsynet. Vi fant at tilsyn med brudd på BHT-tilknytningsplikten i gjennomsnitt hadde brudd på 54 prosent av alle de kontrollerte forholdene, også andre BHT-relaterte forhold, i det samme tilsynet. Tilsyn uten brudd på BHT-tilknytningsplikten, hadde til sammenligning brudd på 22 prosent av alle kontrollerte forhold, i gjennomsnitt. En t-test viser at denne forskjellen mellom de to gruppene er statistisk signifikant, med en p-verdi under 0,05. Jo lavere p-verdien er, jo mindre sannsynlig er det at forskjellen skyldes tilfeldigheter.

Tabell 2: Gjennomsnittlig andel brudd på alle kontrollerte forhold i tilsyn, fordelt på om vi fant brudd på BHT-tilknytningsplikt eller ikke.

BHT-tilknytningsplikt	Snitt andel brudd på alle kontrollerte arbeidsmiljøforhold i tilsynene
Ikke brudd	21,8
Brudd	54,5

Vedtatte reaksjoner for andre arbeidsmiljøforhold

Videre så vi utelukkende på alle de andre arbeidsmiljøforholdene utenom BHT-tilknytningsplikt og andre BHT-relaterte forhold, som ble kontrollert i disse tilsynene. Med andre arbeidsmiljøforhold menes det alt fra organisatoriske arbeidsbetingelser og krav til systematisk arbeidsmiljøarbeid – som krav om skriftlige arbeidsavtaler, krav om verneombud og at arbeidsgiver har gjennomført risikovurderinger – til mer konkrete fysiske arbeidsbetingelser – som krav til stilas og verneutstyr.

De aller mest kontrollerte arbeidsmiljøforholdene utenom de BHT-relaterte var de sentrale kravene til systematisk arbeidsmiljøarbeid, blant annet om

- virksomheten har verneombud,
- arbeidsgiver og verneombud har gjennomgått opplæring i HMS,
- arbeidsgiver har sørget for at det er inngått skriftlig avtale med de ansatte,
- arbeidsgiver har iverksatt rutine for hvordan avvik skal meldes og følges opp,
- arbeidsgiver har kartlagt farer og problemer som arbeidstakerne kan utsettes for og iverksatt nødvendige tiltak basert på gjennomførte risikovurderingene.

Dessuten så vi utelukkende på vedtatte reaksjoner gitt i tilsynene istedenfor brudd. Vedtatte reaksjoner er et strengere mål på manglende etterlevelse enn avdekte brudd, siden et brudd kan være av en viss karakter som gjør at det ikke alltid trenger å føre til reaksjonsbruk.

Her ønsket vi å undersøke om tilsyn hvor vi fant brudd på BHT-tilknytningsplikt også hadde en høyere forekomst av ulike vedtatte reaksjoner for brudd på andre arbeidsmiljøforhold, enn tilsyn uten brudd på BHT-tilknytningsplikt.

Tabell 3: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på BHT-tilknytningsplikt eller ikke, og om det var gitt minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

BHT-tilknytningsplikt	Antall tilsyn med minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtatte reaksjoner for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	20 781	13 800	34 581	60,1
Brudd	8 440	2 913	11 353	74,3
Total	29 221	16 713	45 934	63,6

Vi brukte programmet R til å gjennomføre en kji kvadrat-test for å teste om det er en samvariasjon mellom de to kategoriske variablene, altså

1. brudd på BHT-tilknytningsplikt eller ikke (de to gruppene i denne analysen), og

2. minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold eller ikke.

I testen beregnes en p-verdi. Jo lavere p-verdien er, jo mindre sannsynlig er det at resultatene skyldes tilfeldigheter. Innenfor forskning er det vanlig å bruke en grenseverdi, også kjent som signifikansnivå, på 0,05. Hvis p-verdien er mindre enn 0,05, kan vi si at forskjellen mellom gruppene er statistisk signifikant. P-verdien for sammenhengene testet over er langt under 0,05. Dette vil si at det er en statistisk signifikant sammenheng mellom det å ha brudd på BHT-tilknytningsplikten, og det å få minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold i tilsynene.

Under presenterer vi resultatene av analysene for alle reaksjonstyper hver for seg. P-verdien for alle forskjellene mellom de to gruppene er langt under 0,05. Med andre ord, kan vi si at det er en signifikant sammenheng mellom å ha brudd på BHT-tilknytningsplikten, og det å få minst ett vedtak om hvilken som helst type reaksjon for brudd på andre arbeidsmiljøforhold i tilsynene.

Tabell 4: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på BHT- tilknytningsplikt eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om pålegg for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

BHT-tilknytningsplikt	Antall tilsyn med minst ett vedtak om pålegg for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om pålegg for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om pålegg for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	20 215	14 366	34 581	58,5
Brudd	8 349	3 004	11 353	73,5
Total	28 564	17 370	45 934	62,2

Tabell 5: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på BHT- tilknytningsplikt eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om tvangsmulkt for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

BHT-tilknytningsplikt	Antall tilsyn med minst ett vedtak om tvangsmulkt for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om tvangsmulkt for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om tvangsmulkt for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	1 819	32 762	34 581	5,3
Brudd	1 913	9 440	11 353	16,9
Total	3 732	42 202	45 934	8,1

Tabell 6: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på BHT- tilknytningsplikt eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om stans som press for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

BHT-tilknytningsplikt	Antall tilsyn med minst ett vedtak om stans som press for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om stans som press for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om stans som press for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	147	34 434	34 581	0,4
Brudd	459	10 894	11 353	4,0
Total	606	45 328	45 934	1,3

Tabell 7: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på BHT- tilknytningsplikt eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om OTG for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

BHT-tilknytningsplikt	Antall tilsyn med minst ett vedtak om OTG for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om OTG for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om OTG for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	471	34 110	34 581	1,4
Brudd	201	11 152	11 353	1,8
Total	672	45 262	45 934	1,5

Tabell 8: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på BHT- tilknytningsplikt eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om stans ved overhengende fare for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

BHT-tilknytningsplikt	Antall tilsyn med minst ett vedtak om stans ved overhengende fare for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om stans ved overhengende fare for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om stans ved overhengende fare for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	1 121	33 460	34 581	3,2
Brudd	532	10 821	11 353	4,7
Total	1 653	44 281	45 934	3,6

Resultatene av denne analysen viser at det å knytte seg til en godkjent BHT har en positiv sammenheng med etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket ellers. Dette med forbehold om at det ikke finnes én eller flere utelatte, bakenforliggende variabler – for eksempel at en virksomhet har et arbeidsmiljøutvalg – som gir bedre etterlevelse både på BHT-tilknytningsplikten og andre deler av arbeidsmiljøregelverket samtidig og uavhengig av hverandre.

Analyse 2: Bruk av BHT i tråd med regelverket

For denne analysen, ble virksomhetenes bruk av BHT definert ut fra tre konkrete forhold som inspektørene kan kontrollere i et tilsyn:

- Sørger arbeidsgiver for at bedriftshelsetjenesten bistår virksomheten i sitt systematiske arbeidsmiljøarbeid?
- Sørger arbeidsgiver for at det er utarbeidet plan for bedriftshelsetjenestens bistand i virksomheten?
- Kan arbeidsgiver dokumentere årsrapport for bedriftshelsetjenestens bistand i virksomheten?

Disse forholdene er hjemlet i Forskrift om organisering ledelse og medvirkning, hhv. § 13-2 og § 13-3.

Årsaken til at disse tre forholdene ble valgt som definisjonen på bruk av BHT i denne analysen er at de var de aller mest kontrollerte forholdene knyttet til bruk av BHT i tilsyn siden 2014.

Når vi finner i tilsyn at en BHT-pliktig virksomhet ikke etterlever ett av disse tre forholdene, registrerer vi brudd på det forholdet. Brudd på «bruk av BHT» er i denne analysen definert som brudd på minst ett av disse tre forholdene i et tilsyn.

Datagrunnlaget

I analysen har vi sett på alle gjennomførte tilsyn som fant sted i perioden 1.1.2014 til og med 31.12.2024, hvor vi har kontrollert minst ett av de tre forholdene knyttet til bruk av BHT. Vi gjennomførte totalt 26 524 slike tilsyn i denne perioden, hvorav 69,9 prosent hadde tilfredsstillende etterlevelse av bruk av BHT, mens 30,1 prosent ble registrerte med brudd på minst ett av de tre forholdene knyttet til bruk av BHT. Det blir med andre ord to ulike grupper tilsyn som skal sammenlignes i denne analysen – gruppen uten brudd på bruk av BHT, og gruppen med brudd på bruk av BHT.

Alle tilsyn hvor vi også hadde registrert brudd på BHT-tilknytningsplikt ble tatt ut av datasettet for å minimere mulige skjevheter i resultatene. Dette betyr at virksomhetene i alle de 26 524 tilsynene i datasettet var knyttet til BHT i tråd med regelverket.

Tabell 9: Antall tilsyn hvor minst ett av de tre forholdene knyttet til bruk av BHT er kontrollert i perioden 2014-2024, fordelt på om det var funnet brudd eller ikke på minst ett av disse tre forholdene.

Bruk av BHT	Antall tilsyn	Prosent
Ikke brudd	18542	69,9
Brudd	7982	30,1
Total	26 524	100,0

Resultater

Vedtatte reaksjoner for andre arbeidsmiljøforhold

I denne analysen så vi utelukkende på alle de andre arbeidsmiljøforholdene utenom BHT-relaterte forhold, definert tidligere i denne artikkelen, som ble kontrollert i disse tilsynene. Dessuten så vi utelukkende på vedtatte reaksjoner gitt i tilsynene istedenfor brudd. Vedtatte reaksjoner er et strengere mål på manglende etterlevelse enn avdekte brudd, siden et brudd kan være av en viss karakter som gjør at det ikke alltid trenger å føre til reaksjonsbruk.

Her ønsket vi å undersøke om tilsynene hvor vi fant brudd på bruken av BHT også hadde en høyere forekomst av ulike vedtatte reaksjoner for brudd på andre arbeidsmiljøforhold, enn tilsyn uten brudd på bruk av BHT.

Tabell 10: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på bruk av BHT eller ikke, og om det var gitt minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

Bruk av BHT	Antall tilsyn med minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtatte reaksjoner for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	11779	6763	18542	63,5
Brudd	6517	1465	7982	81,6
Total	18 296	8228	26 524	69,0

Vi gjennomførte en kjiqvadrat-test for å teste om det er en samvariasjon mellom to kategoriske variabler, altså

1. brudd på minst ett av tre forhold knyttet til bruk av BHT eller ikke (de to gruppene i denne analysen), og
2. minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold eller ikke.

Vi har allerede sett at det er en statistisk signifikant sammenheng mellom å det ha brudd på BHT-tilknytningsplikt, og det å få minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold i tilsynene. På samme måte ser vi at det er en statistisk signifikant sammenheng mellom å det ha brudd på bruk av BHT, og det å få minst én vedtatt reaksjon for andre arbeidsmiljøforhold i tilsynene.

Under presenterer vi resultatene av analysene for alle reaksjonstyper hver for seg. P-verdien for alle forskjellene mellom de to gruppene presentert under er langt under 0,05, med unntak av henholdsvis vedtak om overtredelsesgebyr og stans ved overhengende fare. For de sistnevnte reaksjonstypene, fant vi ingen prosentvis forskjell mellom gruppene.

Vi kan med andre ord si at det er en statistisk signifikant sammenheng mellom å ha brudd på bruk av BHT, og det å få minst ett vedtak om henholdsvis pålegg, tvangsmulkt eller stans som press for andre arbeidsmiljøforhold i tilsynene.

Tabell 11: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på bruk av BHT eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om pålegg for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

Bruk av BHT	Antall tilsyn med minst ett vedtak om pålegg for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om pålegg for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om pålegg for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	11553	6989	18542	62,3
Brudd	6471	1511	7982	81,0
Total	18024	8500	26 524	68,0

Tabell 12: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på bruk av BHT eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om tvangsmulkt for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

Bruk av BHT	Antall tilsyn med minst ett vedtak om tvangsmulkt for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om tvangsmulkt for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om tvangsmulkt for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	873	17669	18542	4,7
Brudd	938	7044	7982	11,8
Total	1811	24713	26 524	6,8

Tabell 13: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på bruk av BHT eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om stans som press for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

Bruk av BHT	Antall tilsyn med minst ett vedtak om stans som press for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om stans som press for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om stans som press for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	36	18506	18542	0,2
Brudd	59	7923	7982	0,7
Total	95	26429	26 524	0,4

Tabell 14: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på bruk av BHT eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om OTG for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

Bruk av BHT	Antall tilsyn med minst ett vedtak om OTG for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om OTG for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om OTG for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	210	18332	18542	1,1
Brudd	89	7893	7982	1,1
Total	299	26225	26 524	1,1

Tabell 15: Antall tilsyn fordelt på om det var brudd på bruk av BHT eller ikke, og om det var gitt minst ett vedtak om stans ved overhengende fare for andre arbeidsmiljøforhold (ikke-BHT-relaterte forhold) eller ikke.

Bruk av BHT	Antall tilsyn med minst ett vedtak om stans ved overhengende fare for andre arbeidsmiljøforhold	Antall tilsyn med ingen vedtak om stans ved overhengende fare for andre arbeidsmiljøforhold	Totalt antall tilsyn	Andel tilsyn med minst ett vedtak om stans ved overhengende fare for andre arbeidsmiljøforhold
Ikke brudd	444	18098	18542	2,4
Brudd	188	7794	7982	2,4
Total	632	25892	26 524	2,4

Resultatene av denne analysen viser at det å bruke BHT i henhold til regelverket har en positiv sammenheng med etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket ellers. Dette med forbehold om at det ikke finnes én eller flere utelatte, bakenforliggende variabler – for eksempel at en virksomhet har et arbeidsmiljøutvalg – som gir bedre etterlevelse både på bruk av BHT og andre deler av arbeidsmiljøregelverket samtidig og uavhengig av hverandre.

Etterlevelse av BHT-kravene og etterlevelse av andre deler av arbeidsmiljøregelverket henger positivt sammen

Våre data fra tilsyn viser en positiv statistisk signifikant sammenheng mellom etterlevelse av BHT-kravene og etterlevelse av andre deler av arbeidsmiljøregelverket. De aller mest kontrollerte arbeidsmiljøforholdene utenom de BHT-relaterte var de sentrale kravene til systematisk arbeidsmiljøarbeid.

Disse resultatene underbygger hypotesen om at det å knytte seg til en godkjent BHT, samt det å bruke BHT i tråd med regelverket, fører til et bedre arbeidsmiljø i virksomheter som er pliktet til å ha den.

Det er ønskelig med videre analyser for å se nærmere på i akkurat hvilke tilfeller sammenhengen mellom etterlevelse av BHT-kravene og etterlevelse av andre deler av arbeidsmiljøregelverket er sterkest og mest robust.

Arbeidstilsynet

Tittel:

Innsikt nr. 5 2025

Ansvarlig redaktør:

Marius Søberg

Redaktør:

Cecilie Åldstedt Nyrønning

Redaksjon:

Lauren Celeste Burger, Morten Støver og Ole Magnus Theisen

Publiseringsdato:

November 2025

Postadresse:

Arbeidstilsynet

Postboks 4720 Torgarden

7468 Trondheim

Sentralbord:

73 19 97 00

ISBN:

978-82-94086-30-6

arbeidstilsynet.no